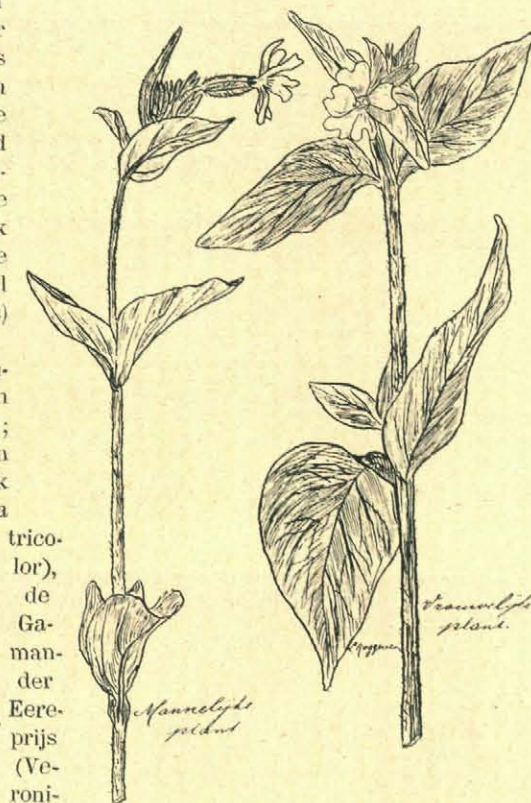

GESLACHTSDIMORPHIE.

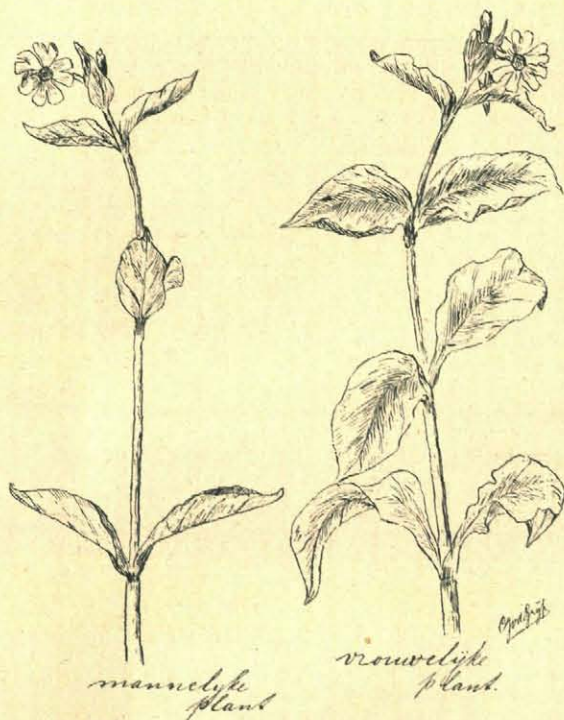

MEI heeft haren intocht gedaan, bosschen en weiden zijn als bezaaid met bloemen van allerlei kleur. Haarlem, de bloemenstad, tooit zich nu met haar zomerkleed. Hoe heerlijk is het, de omstreken te doorkruisen; over duinen, door bosschen en weiden, waar alles u tegenlacht. Vele lelieachtigen zijn nu in vollen bloei. Hier ziet gij een Lelietje van dalen (*Convallaria majalis*) boven den grond uitsteken, daar is het een Salomonszegel, (*Polygonatum officinale*) die hare trossen met mooie witte bloemen verheft. Ginds staat een Vogelmelk (*Ornithogalum umbellatum*), die met haar witte stervormige bloemen uwe aandacht trekt, terwijl even verder de wilde hyacint (*Endymion natus*) hare blauwe bloemen verheft.

Ja, Haarlem is bekend door zijn bloemenschat. Voor plantenliefhebbers is het er een gezocht oord. Die zoeken naar zeldzame bloemen; daar is het meestal om te doen. Zijn dan alleen de zeldzame bloemen zoo mooi ingericht? Bekijk eens nauwkeurig het driekleurig viooltje (*Viola*

Koekoeksbloem.

Koekoeksbloem.

tricolor), de Gamander Eereprijs (*Veronica Chamædrys*) of de Vergeet-mij-niet (*Myosotis*). Hoe

mooi past alles in elkander! Zie de Dagkoekoeksbloem (*Melandryum rubrum*) eens. Wat een mooi gezicht, als die hare roode bloempjes verheft tusschen het struikgewas. Wie zou denken, dat daar nog zooveel moois in verborgen is. Men weet toch, dat deze bloem, die tot de muurachtigen (*Caryophyllaceëen*) behoort, tweehuizig is. Iedereen, die er wat op geoefend is, kan, door even aan de kelk te voelen, weten, of het een mannelijke of vrouwelijke bloem is. Bij een vrouwelijke bloem voelt men het vruchtbeginsel, bij een mannelijke knijpt men de kelk gemakkelijk samen.

Maar zou dat verschijnsel van tweehuizigheid

niet aan het uiterlijk van de plant te zien zijn? Bekijkt men goed een plant met vrouwelijke bloemen en een met mannelijke, dan merkt men een groot verschil op. Dadelijk valt het in 't oog, dat de eerste plant veel forscher en krachtiger is dan de tweede, die veel ijler en zwakker is.

Dit verschijnsel noemt men geslachtsdimorphie. Het is nog niet algemeen bekend. Wie er echter op let, zal bemerken, dat het nog wel meer voorkomt, b.v. bij Hemnep (*Cannabis sativa*).

J. v. D. BERG.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

NATUURBESCHERMING.

No. 16.

De vrije natuur is een harmonisch geheel; ze heeft het *roovende* dier evengoed nodig als het *geroofde*; zij houdt beide groepen in evenwicht, en uitroeiing en verarming ontstaat slechts dan, wanneer de *mensch*, die niettegenstaande zijn kortzichtigheid toch alles beter wil weten en verbeteren wil, met zijn grove hand ingrijpt en de mooie wezens, die hij „roofdieren”, ja zelfs verachtelijk „rooftuig”(!!) noemt, vernietigt.

DR. KONRAD GUENTHER.
Einführung in die Tropenwelt.

„Maar”, gaat hij dan verder, „zijn gemeste en verweekelijkte huisdieren worden ziek, zijn cultuur dringt de frissche natuur weg, zijn hand verstoort het natuurlijk evenwicht en brengt daardoor ook dat wat hij behouden wil, ten val. En geen van zijn vischwaters zal ooit zoo langdurige tijden door onafgebroken zulk een rijkdom van visschen bezitten als het krokodillenmoeras van Hambantota. Het hoofdvoedsel van deze krokodillen is overal juist visschen; de krokodillen waren in dit water zéér talrijk; zoo zouden dan, denkt men, de visschen veel daar onder te lijden hebben. En ook de reigers voeden zich bijna uitsluitend met visschen, en ook zij waren in groote scharen aanwezig. En eveneens *vischeters* waren de tropische ijsvogels, vischarenden en andere dieren (daaronder roofvisschen zelf, en waterinsecten als verdelgers van eieren en jonge vischjes). En daarbij was het openwater-gedeelte slechts weinige hectaren groot en nergens met een ander water verbonden, zoodat de visschen van buitenaf niet de getallen konden doen stijgen.

Men zou denken „op zijn cultuur's”, dat in weinige jaren de vischstand van zoo'n water door die vele vijanden vernietigd zou worden; *maar integendeel*, het *wemelde* van visschen, niettegenstaande de verhoudingen *sedert duizende jaren* aldus geweest zijn.

Zoo heb ik hier dan weer een voorbeeld voor mij, dat die menschen ongelijk hebben, welke onderscheid willen maken tusschen schadelijke en nuttige dieren. De roovende dieren kunnen hun prooi niet uitroeien, *integendeel*: zij maken juist dat ze in volle kracht blijven, daar zij altijd eerst de zieken en zwakken wegeten en daardoor de gezonden vrijwaren tegen verzwakking door overerving en tegen epidemische ziekten. Bovendien houden zij door hun handelen elkaars zinnen en bewegelijkheid aan den gang.

Zeer mooi toont Dr. Popitz het *natuurlijk evenwicht* aan, waar hij over de *Klauwieren* schrijft: „Hun handelingen, om jonge zangvogels te eten en op te spietsen, worden door een reeks vijanden in den band gehouden; wezels en eekhoortjes leven van klauwierenbroedsels in streken waar ze veel voorkomen, terwijl de koekoek op zijn beurt haar eieren met voorliefde in klauwierennesten legt en daardoor den ondergang van het broedsel bewerkstelligt. Dr. Rehn kon voor Leipzig vaststellen, dat 80% der koekoekseieren in nesten van den grauwen klauwier uitgebroed werden — een mooi voorbeeld van de wet van de instandhouding van het evenwicht in de natuur.”

De onlangs in de dagbladen gepubliceerde „*jachtbeschouwingen van den Duitschen Kroonprins*” hebben ook weer ieder gewoon, evenwichtig voelend natuurwaardeerend mensch laten glimlachen waar hij zegt, „dat hij niet de jacht liefheeft om de *jacht*, om het dooden van het wild, maar om het genot het wild *waar te nemen* in de natuur”(!!) Dit staat er letterlijk!

„Welnu,” zegt ieder gewoon mensch, dan natuurlijk, „waartoe dan het dooden! Als ik excursies wil maken om het genot de dieren „*waår te nemen*”, dan behoef ik ze toch niet